

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesaurus Sacrorum Rituum, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

Resolvtio Dvbitationis De Missis Pro Defvntis; An Sacerdos, qui tenetur Missam dicere pro Defunctis, possit celebrare de Sanctis, aut de Ferijs occurrentibus; ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

RESOLVTIO DVBITATIONIS
DE MISSIS
PRO DEFVNCTIS;

An Sacerdos, qui tenetur Missam dicere pro
Defunctis, possit celebrare de Sanctis,
aut de Ferijs occurrentibus;

A. R. P. Magistri F. Pauli Fraxinelli, Ordinis Eremitarum S. Augustini, publici in patria Bononiensi Vniuersitate S. Theologiae Professoris, & S. Officij Consultoris.

DECISIO.

Sacerdos ad dicendam Missam pro Defunctis obligatus potest celebrare de Sancto, aut de Feria occurrente, praecipue quando Festum Sancti est Duplex.

§. I.

SACROSANCTVM Sacrificium Missae duobus modis considerari potest; vel ex parte Sacrificij, vel ex parte Sacerdotis.

1 Ex parte Sacrificij, id est, consecrationis, oblationis, & sumptionis, seu ex parte representationis Sacrificij Christi in Cruce, quod appellatur Valor essentialis Missae ex

parte operis operati; omnes Missae, siue de Sancto, siue de Dominica, aut de Feria, aut de Requiem, sunt aequalis valoris, cum in qualibet earum idem sit Sacrificium & Sacramentum: quamobrem a Sacerdote, ad celebrandum pro Defunctis obligato, aequè satisfieri potest, si dicat Missam de Sancto, vel de Dominica, vel de Feria, ac si Missam diceret de Requiem.

2 Ex parte autem Sacerdotis celebrantis, & verba ac Orationes in Missa recitantis, quod appellatur Va-

lor

lor Missæ accidentalis ex parte operis operantis; valor Missæ potest esse æqualis pro Defunctis in Missa de Sancto, aut de Feria, sicut in Missa de Requiem.

3 Nam deuotione Sacerdotis, qui vt plurimum libentiùs, & inde maiori attentione & affectu Missam de Sancto aut de Feria celebrat, quàm de Requiem, Orationes particulares pro Defunctis in Missa de Requiem compensari possunt.

4 Præterea, memoria Sancti, eiusque virtutum ac meritorum consideratio, Sacerdotis deuotionem in Missa excitat, & adauget.

5 Amplius, Missa de Requiem breuior est sæpenumerò quàm Missa de Sancto aut de Feria; idcirco Orationes etiam Missæ breuioris temporis sunt & fructus minoris.

6 Ad hæc, Missa de Requiem, cum à Sacerdotibus dicatur frequentius, maiori celeritate, ac minori etiam attentione & deuotione quàm alia Missæ, quandoque celebratur.

7 Ex aduerso autem, nouitas Officij in Missa de Sancto, aut de Feria, promouet attentionem, & auget Sacerdotis deuotionem, à qua augmentum valoris accidentalis Missæ ex parte operis operantis dependet.

8 Intercessio etiam Sancti, de quo dicitur Missa, prodest animæ in Purgatorio existenti, pro qua celebratur, loco particularium Orationum quæ in Missa de Requiem reperiuntur.

9 Et magna profectò quidem & inopportuna animi ac deuotionis perturbatio euenit Sacerdoti, si, postquam Officium de Sancto occurrente recitauit, atque affectu & meditatione ad Missam de eodem Sancto celebrandam se disposuit, maximè si

Sanctus magnæ solemnitatis sit in Ecclesia, aut in eum Sacerdos particulari deuotione feratur (quamuis à populo solemniter non celebretur, vt frequenter accidere consuevit) cum iam iam est celebraturus, & interdum etiam cum indumentis Sacerdotalibus debiti coloris indutus est, superueniat aliquis, qui Missam de Requiem pro aliquo Defuncto elemosyna exquirat; & ipse Sacerdos priores sacras vestes deponere, & paramenta nigra induere & Missam de Defunctis dicere cogatur. Licet enim Sacerdos ex charitate, vel obligatione, si subditus est, tunc Missam dicat de Requiem, non mediocri tamen molestia, ac minori attentione & deuotione Sacrificium offert, quàm si Missam de Sancto pro eodem Defuncto dixisset; & ita & Sacerdos, & Defunctus aliquam partem fructus Missæ, eam videlicet, quæ ex maiori attentione & deuotione Sacerdotis, & ex Sancti intercessione haberetur, inaniter amittit; cum Defuncto prodesse possit tam Missa de Sancto quàm de Requiem, vt dictum est.

§. I I.

Videtur etiam sensus esse sanctæ Ecclesiæ, vt Missa respondens Officio occurrenti possit pro Defunctis celebrari.

1 Quoniam ritus & ordo est sanctæ Ecclesiæ, vt Missæ Votiuæ aut particulares dici possint, quando Officium non est Duplex; & tunc etiam (quando scilicet Officium non est Duplex) Missa, quantum fieri potest, Officio respondeat: dicitur enim in Missali Romano in principio Rubricarum generalium: *Missæ quotidie dicitur*

dicitur secundum ordinem Officij. & in eisdem Rubricis generalibus titulo, de Missis votiuus, numero 3. habetur: *Quæ tamen Missa, & omnes alia Votiuæ, in Missis priuatis dici possunt pro arbitrio Sacerdotum, quocumque die Officium non est Duplex, &c. & clarius in titulo de Missis Defunctorum, numero 2. statuitur: Missa autem priuata pro Defunctis quocumque die dici possunt, præterquam in Festis Duplicibus, & Dominicis diebus. & in Rubrica de Missis Votiuus, quæ legitur ante Missam Votiuam de S. Trinitate, similiter dicitur: Sequentes Missa Votiuæ, licet pro Sacerdotis deuotione quacumque die dici possint per hebdomadam, quando Festum Duplex non occurrit: hoc tamen passim, nisi rationabili de causa, fieri non debet; sed, quoad fieri potest, Missa cum Officio conueniat.* Non est autem existimandum, quod Ecclesia, quæ pijsissima mater est, Missam pro Defunctis celebrari prohibeat in Festis Duplicibus, quæ quidem frequenter occurrunt: quare sensus videtur Ecclesiæ, quod Missa respondens Officio, præcipuè Duplici, pro Defunctis dici possit.

2 Et ideò, licet, qui stipendium exhibet pro Missa, petat Missam Defunctorum, eius verba non sunt ita amarè intelligenda, vt sic omnino Sacerdos celebrare teneatur, sed ciuili modo & morali: neque enim præuolare debet voluntas Missam petentis ordini ac ritui Ecclesiastico, sed mentem suam institutioni Ecclesiæ debet aptare, vt eius petitio ac deuotio sit rationabilis atque conueniens.

§. III.

Videtur insuper de mente esse Summorum Pontificum, quod Sacerdos pro Defunctis Missam respondentem Officio dicere valeat. Nam Gregorius XIII. sanctæ memoriæ, dum priuilegium vniuersale ac perpetuum pro Defunctis elargitur Altari Cappellæ S. Augustini in Ecclesia S. Iacobi Bononiæ, Patrum Ordinis S. Augustini, concedit, vt quoties quicumque Sacerdos, siue sæcularis siue regularis, Missam ad dictum Altare, pro liberatione vnius animæ in Purgatorio existentis, suo vel alieno arbitrio celebrauerit, ipsa anima per huiusmodi celebrationem easdem Indulgentias & peccatorum remissiones consequatur, & ad ipsius liberationem, pro qua celebrabitur, dicta Missa operetur, quas consequeretur & operaretur, si prædictus Sacerdos hac de causa Missam ad Altare situm in Ecclesia sancti Gregorij de Vrbe, ad id deputatum, celebraret. Et fortasse Priuilegia aliorum quoque Altarium pro Defunctis eiusdem sunt tenoris. At in eiusmodi Priuilegio non præcipitur, vt Missa de Defunctis, siue de Requiem, pro anima in Purgatorio existente celebretur; sed absolute indulgetur, quod dicatur Missa: ideò sensus Summorum Pontificum esse videtur, vt tantum valere possit pro Defunctis Missa de Sancto, de Dominica, aut de Feria, quantum ipsa Missa de Requiem.

§. IV.

Accedit, quod populus communiter Missam libentiùs audit respondentem Officio, maximè

Tt 3 de

de Sanctis, quàm de Requiem, in qua benedictio populi præsentis præmittitur. Quare ad alliciendum magis populum ad Missam audendam, siue ad eum promouendum, vt maiori voluptate, ac deuotione Sacrificio assistat pro Defunctis, missa dici potest de Sancto, aut de Feria.

§. V.

Quando autem Missa de Sancto aut de Feria celebratur pro Defunctis, necesse non est Collectam dicere pro mortuis.

1 Nam applicatio Missæ non fit in Collectis, sed in *Memento*; vbi Sacerdos valorem Missæ illi applicat, pro quo Sacrificium offerre tenetur, idcirco necesse non est Collectas pro Defunctis adiungere.

2 Præterea, Pius V. sanctissimæ memoriæ, in Bulla confirmationis Missalis Romani præcipit in virtute sanctæ obedientiæ (& Concilium Tridentinum *Sessio 25. Decreto de obseruandis & vitandis in Celebratione Missarum* idem statuerat) vt Sacerdotes iuxta formam, ritum & modum eiusdem Missalis celebrent; & nullo modo alijs cærimonijs & precibus, quàm illis quæ in eo præscribuntur, vt præsumant. At sæpè in Missali Collectæ arbitrio Sacerdotis non permittuntur, præcipuè diebus Festis; sed particulares præsignantur, aut vna tantum dicenda est, vt in Duplicibus: idè tunc non erit dicenda Collecta pro Defuncto, pro quo Missa dicitur.

3 Quod quidem præceptum Pij V. non Prælati tantum imponitur, vt aliqui vellent, sed omnibus Sacerdotibus. Tum quia Concilium Tri-

dentinum loco citato (cui S. Pontifex inharere videtur eisdem verbis vtens) expressè præcipit Episcopis, vt edito & pœnis propositis caueant, ne Sacerdotes, quicumque illi sint, ritus alios, aut alias cærimonias & preces in Missarum celebratione adhibeant, præter eas quæ ab Ecclesia probata fuerint. Tum quia non suppetit ratio, quare sub formali præcepto, obligante sub pœna peccati mortalis, præcipiatur Prælati, etiam S. R. E. Cardinalibus, vt Missam ad præscriptum Missalis noui decantent, & legant; ceteris autem Sacerdotibus non Prælati libera relinquatur facultas, alijs rationibus & ritibus ad cuiusque libitum celebrandi.

§. VI.

Verùm qui Missam pro suis Defunctis stipendio petit, nisi viderit Sacerdotem indumentis nigris indutum, & Missam de Requiem, aut saltem Collectam de mortuis non audierit, fortasse non credit, aut dubitabit, Missam pro suis mortuis sibi celebrari.

1 Responderetur, eum in hoc falso iudicio grauiter errare: non enim præsumendum est, Sacerdotem in actu celebrationis nolle promissum suum implere, & viuum ac mortuos fructu Missæ, quam ex stipendio accepto & promissione data celebrare debet, velle priuare; & exinde grauissimum peccatum committere, & operi restitutionis subiacere.

2 Præterquam, quòd si Sacerdos Missam ei, cui promisit, nollet applicare, ipse quidem dicens Missam de Requiem cum Collecta pro vno aut pro pluribus Defunctis, iuxta petitionem

tionem Missam stipendio exquirentis, posset nihilominus valorem essentialem Missæ sibi ipsi, aut alteri viuo aut defuncto in Purgatorio existenti applicare: applicatio enim Sacrificij, vt superius dictum est §. 5. num. 1. non fit in Orationibus Missæ de Requiem, sed in *Memento*. Quapropter si Missam petens Sacerdoti non credit, aut si Sacerdos velit eum decipere (cuius fides in suspicionem adduci non debet) parum quidem proderit, si Sacerdotem sacris vestibus nigri coloris indutum viderit, aut Missam de Requiem ab eo audierit.

§. VII.

Verum tamen est, quòd si Sacerdos maiori deuotione non afficitur in dicenda Missa de Sancto, aut de Feria, quàm de Requiem, dicere debet Missam de Requiem pro Defunctis quibus obligatur; dummodò Festum non sit Duplex, aut dies Dominicus, cum excipiantur in Rubrica Missalis superius posita §. 2. num. 1.

1 Quoniam Orationes Ecclesiæ, quæ ordinantur in Missa de Requiem, magis directè petunt, & obtinere possunt desideratum effectum liberationis animarum è Purgatorio; idè tunc, ceteris paribus, vtilior est Missa de Requiem.

2 Et præterea Orationes, & alia quæ in Missa Defunctorum dicuntur, miseras animarum in Purgatorio existentium clariùs demonstrant; & circumstantes ad orandum etiam pro Defunctis magis excitare possunt.

3 Hinc in die obitus, maximè præfente corpore Defuncti, aut in die tertio, vel septimo, vel trigesimo, aut in Anniuersario solemnè, vtilior po-

terit esse Missa de Requiem quàm alia.

4 Quamuis eiusmodi vtilitates facillè compensari possint in Missa occurrente de Feria, aut de Sancto, ex maiori Sacerdotis deuotione, aut ex intercessione Sancti, de quo celebratur, vt dictum est §. 1. num. 3. & seqq.

§. VIII.

Si verò Sacerdos, stipendio accepto, expressè Missam de Requiem promissit, eam quidem dicere debet.

1 Nam tenetur implere promissum, ne virtus fidelitatis violeetur; alioquin grauissimè peccaret: præcipuè si promissum iuramento esset obfirmatum, vt euenit in legatis, aut alijs obligationibus Missarum in forma stipulationis acceptis.

2 At Sacerdos promittere deberet, se dicturum Missam pro Defunctis eo modo quo magis potest eis prodesse aut Missa de Requiem, aut Missa de Feria, aut de Sancto, iuxta maiorem suam dispositionem ac deuotionem.

3 Et populus pariter pro suis Defunctis à Sacerdotibus eas Missas exquirere deberet, quæ maiori beneficio illis esse possunt, siue de Sancto, siue de Requiem; vt multi iam piè quidem consueuerunt. Maximè autem vtilissimum esset, pro Defuncto Missam de illo Sancto occurrente procurare, quem ipse Defunctus, dum viueret, Patronum sibi delegerat, vel cui animo erat propensiori; & eò amplius, si ille qui Missam petit, eundem Sanctum sibi aduocatum selegit: sic enim, præter valorem Sacrificij, qui essentialiter in omnibus Mis-

Missæ equalis est, valor eiusdem Missæ accidentalis ex parte operis operantis, ex deuotione Sacerdotis, & Missam procurantis, & ex intercessione Sancti, cui Defunctus inter viuos propensius obsequabatur, augeri potest.

4 Et hæc de re passim admonendi & instruendi sunt populi, ne scandalo afficiantur, dum petentes Missam pro mortuis, non audiunt Missam de Requiem; & ne Sacerdotibus nimium molesti sint in exquirendis quotidie Missis de Defunctis.

§. IX.

Vniuersam hanc doctrinam sistent ac docent omnes Doctores, & grauissimi quidem, qui nunc citantur; quos diligenter & singillatim in fonte videre & animaduertere libuit.

1. *D. Thomas Aquinas* 4. dist. 45. quest. 2. art. 3. quasiunc. 1. ad 5. & in *Addit.* 3. par. quest. 71. art. 9. ad 5. *Sanctus Antoninus* par. 1. tit. 10. cap. 2. §. 3. *Hostiensis* lib. 3. de *Consecr. Eccles. vel Altar.* num. 15. *Summa Angelica* verbo *Missæ* num. 33. & 34. *Rosella* §. 21. *Pisanella* num. 14. *Armillæ* num. 32. *Tabienna* num. 49. *Siluestrina* *Missæ* 1. §. 4. & melius verbo *Suffragium* §. 5. *Corona* par. 3. de *Sacrific. Missæ* tit. *Sequitur Canon* *Missæ* num. 18. *Dominicus Sotus* 4. dist. 45. quest. 2. art. 3. conc. 1. ad finem. *Antonius Honcala* *Opusc. de Valore* *Missæ* art. 17. proposit. 2. *Sanctus Carolus Borromæus* *Act. Eccles. Mediol.* par. 1. *Concil. Prouinc. VI.* tit. *Que ad Missam pertinent.* *Martinus Nauarrus* tom. 2. *Concil.* lib. 5. de *Pœnit.* & *remiss. conf.* 37. num. 2. *Franciscus Victoria* de *Euchar.* num. 95.

Beia par. 1. *Respons. casu* 23. *Grassius Decif. aur. par.* 2. lib. 3. cap. 15. numero 41. & tom. 1. *Consil.* lib. 3. de *Celeb. Missæ* conf. 3. *Henriquez* lib. 9. de *Missæ* cap. 23. num. 6. *Rodericus* tom. 1. *Question. regular.* quest. 43. art. 8. & 10. & *Sum. par.* 1. cap. 247. num. 9. & par. 4. cap. 51. num. 1. *Miranda Manual. Pralat.* tom. 1. *questio.* 41. art. 21. *Conc.* 1. & 2. *Azorius* *Instit. moral.* par. 1. lib. 10. cap. 32. quest. 5. *Emanuel Sà Aphorif.* verbo *Missæ* num. 48. *Suarez* tom. 3. in 3. par. *diff.* 83. *sect.* 3. *vers.* *In quo est magna.* *Bernardus Parentinus* in *Lilio* *Missæ* §. de *Collat. gloria* pro mortuis quest. 9. *Bartholomæus ab Angelis* *Dial.* 5. de *Missæ*, §. 740. & 806. *Timotheus* de *Sacrific. Missæ* tract. 3. quest. 43. *Benzenus* *Specul. Episcop. & Curat.* lib. 1. *diff.* 2. *questione* 2. v. *Mitigantur.* *Simon Maiolus* de *Irregular.* lib. 3. cap. 24. in fine. *Consalvus Durandus* in *Not.* ad lib. 4. cap. 9. *Ruelat.* S. *Birgit.* *Iulius Caluus* *Synax.* lib. 3. quest. 36. numero 7. *Sebastianus Catanæus* *Summul.* verbo *Missæ* *vers.* *Obligatus.* *Alphonsus Madrigal.* tract. de *Sacerd.* *confid.* ult. *Marcus Antonius Genuensis* *Manual. Past.* cap. 72. num. 6. *Fuscus* de *Regim. Eccles.* lib. 1. cap. 20. numero 36. *Antonius Literatus* *Summ.* *compend.* par. 5. cap. 2. num. 6. *Antonius Manchettus* *Flor. aur.* pag. 43. *Possennus* de *Offic. curat.* cap. 14. numero 13. *Angelus Hallensis* *Rosar. Sacerd.* de *Suffrag.* num. 98. *Petrus Ledesma* *Sum. par.* 1. de *Sacram. Euchar.* cap. 17. conc. 7. *Hieronymus Gratianus* de *Suffrag. anim.* *Purg.* cap. 4. *Reginaldus* lib. 29. num. 208. *Bonacina* de *Sacramentis* *diff.* 4. quest. *ultim. punc.* 7. §. 3. num. 4. *Antonius Naldus*

Naldus Sum. verbo Missa. numero 21.
 Molfesius Sum. tom. 1. tract. 3. cap. 15.
 num. 26. Fillincius Moral. question.
 tom. 1. tract. 5. cap. 5. num. 154. Homo-
 bonus de Exam. Eccles. par. 1. trac. 4.
 cap. 14. quæst. 126. Martinus Roa
 de Statu animar. in Purgat. cap. 11.
 Barbosa de Offic. & potest. Episcop.
 par. 2. allegat. 24. numero 32. Ioan-
 nes de la Cruz Direct. conscien. de Sa-
 cris. Mis. q. 4. dubio 2. conc. 1. & 2.
 Alphonfus Vega Sum. par. 2. cap. 28.
 de Missis, casu 14. Henricus Villalo-
 nus Sum. Theol. Mor. & canon. tom. 1.
 tract. 8. difficult. 31. num. 6.
 2 Doctores his, eorumq; sententia
 & doctrina fauens sacri Canones, c.
 Et hoc. de Conf. Dist. 1. & c. Quidam.
 & c. Cum creatura. de Celebr. Missar.

3 Et pro doctrina §. 7. sunt Ange-
 lica verbo Missa. numero 34. Toletus
 Instruct. Sacerd. lib. 2. cap. 8. num. 2.
 Philiarchus de Offic. Sacerd. tom. 1.
 lib. 2. cap. 11. Ioann. Baptista Scortia
 de Sacrific. Missæ lib. 2. cap. 17. nu-
 mero 3. & 4. Antonius Fernandes
 Exam. Theol. Moral. par. 3. cap. 5.
 §. 3. num. 5. & etiam Henriquez lo-
 co supra citato.

4 Et pro doctrina §. 8. num. 1. sunt
 Angelica ubi sup. Richardus 4. dist.
 38. princip. 3. quæstione 3. Valentia
 tom. 3. in Sum. D. Thom. disp. 6.
 quæst. 6. Petrus Aragon. de Iust. &
 Iur. quæst. 88. de Vol. art. 3. de Ob-
 ligat. simpl. promiss. Scortia loco ci-
 tato numero 4.

